

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 11.

Zichy János gróf a királynál.

A politikai világnak, dacára, hogy a parlament nincs már együtt, nagy szenzációja van: Zichy János gróf a királynál volt audiencián.

Zichy János gróf mint ismeretes négy évvel ezelőtt kilépett a néppártból, melynek első elnöke volt s később az alkotmánypártba lépett. Az utolsó négy év alatt sem vett részt a politikai életben, csak a kath. nagygyűléseken szerepelt társadalmi irányú megnyitó beszédeivel. Zichy János grófot azonban állandóan figyelemmel kísérte a politikai világ, mert jól tudják róla, hogy a trónörökösnek bizalmi embere, kinek még nagy szerepe lesz politikai életünk vezetésében. Éppen ezért rendkívüli politikai szenzációt képez mostani politikai viszonyaink között az ő megjelenése a király előtt.

A nemes gróf kihallgatásáról minden politikai jelleget elakar háritani, de ez alig talál hitelre. Mióta a király gyengékedik olyanokat, akik köszönni akarnak valamit a királynak, nem bocsájtanak audienciára még ha titkos tanácsosok is. Zichy audienciáját 15 percre teszi, a szemfüles riporterek ötnegyed órától beszélnek.

Kossuth multkori audienciája, az ennek kapcsán szárnyrakelt hírek az új pártalakulásokról, Aehrenthal budapesti útja mind olyan dolgok, hogy Zichy János gróf audienciáját is ebbe a kategóriába terelik.

Positiv adat nincs egyéb, minthogy Zichy a királynál volt, — a többi mind puszta kombináció, csak az kétségtelen, hogy a schönbrunni audiencia a politikának nagy eseménye.

Zichy János gróf audienciájáról bécsi forrásból a következőket jelentik:

Bécs, ápr. 11.

Zichy János gróf, aki ma délután hét óra körül elhagyta Bécsot, elutazása előtt fogadta az esti újság munkatársát, akinek a következő nyilatkozatot tette:

Most értesültek róla egy bécsi esti lapból, hogy tegnapi kihallgatásom a felségnél Budapesten politikai kombinációra szolgáltatott alkalmat. Ezzel szemben ki kell jelentenem, hogy a kihallgatásom a politikát nem érintette. O felsege az egyetemek körház együletének, amelynek elnöke vagyok, még szász kirónát utalványozott a vallás alaphól. Ezt megköszönni mentem a felséghez. Kihallgatásom legalább 15 percig tartott és ez idő aligha alkalmas arra, hogy e politikai előterjesztést tehettem volna. Ezt ki kell jelentenem tekintettel a kihallgatásomhoz fűzött szenzáció hajhászó híresztelésekre.

Eddig tart a gróf nyilatkozata. Természetesen a politikai körökben a gróf kihallgatásának szintén messzemenő politikai jelentőséget tulajdonítanak és így nem meglepő, hogy kihallgatásához különféle magyarázatokat is fűznek.

Ezek közül egyet, mely nagyon érdekes, következőkben adunk közre:

A trónörökös rövid idővel ezelőtt azt kérdezte Zichy Jánostól, hogy mi a véleménye a politikai helyzetről és a katonai kérdés megoldása milyen helyzetet fog teremteni? Zichy gróf e felszólításnak memorandum átnyújtásával tett eleget. Ezt a memorandumot a trónörökös eljuttatta ő felségének, akinek egyuttal azt az előterjesztést tette, hogy hívja meg Zichy Jánost.

Zichy audienciájáról a kormánynak nem volt előzetes tudomása.

A nuncius és a külügyminiszter.

Bécsből jelentik a következő, hihetetlenül hangzó hirt:

Diplomáciai körökből kiszivárgó hírek szerint a nuncius és Aehrenthal báró között a legutóbbi diplomáciai fogadás alkalmával kinos jelenet történt. Aehrenthal báró kijelentette a nunciának, hogy a Wármund dologban tanusított viselkedése következtében nem tárgyalhat vele többé politikai dolgokról. A nunciust már a legközelebbi napokban vissza fogják hívni.

Ezt a hirt csak fenntartással közöljük, mert Aehrenthal báróról ilyen nagyfoku tapintat-

degélik a divatlapot, kölcsönösen ajánlgatják a toiletteket egymásnak:

— Ez neked illene jól, anyukám.

— Ugyan, hogy gondolsz ilyet, te kis bohó, az én koromban — adja a mama a komolyat és az öreget, ami csakugyan jól áll neki. Azután a szövet, batiz és selyem minták válogatásába fognak, s az Ilonka arcához hozzá lesz próbálva minden halavány kék és rózsaszínű minta.

A válogatás pedig nemcsak szórakozásból történik. Komoly dolog van szóban. Ilonka korszoros leány lesz, ez olyan körülmény, amely a toiletteket illetőleg nagy körültekintést igényel. Ilju életében ekkora esemény még nem fordult elő. Érthető tehát, ha kis szivecskéje remeg az izgalomtól neki is, de a kis mamának is. Egyiket elfoglalja az ismeretlenség iránt való féltéskészítés; másiknak epesztő gondot okoz a minta megválasztása: rózsaszínű legyen-e, vagy pedig halványkék, melyik illik az arcához, minő díszítések felelnének meg legjobban? Egy kis leányát forrón szerető anyának szemében ezek a kérdések minden kicsinységük dacára nagy fontossággal és horderővel bírnak.

Természetesen a mintaválasztás nehezen megy, sőt nem is sikerül. A végleges döntést elhalasztják holnapra, majd kikérik az apuska

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A gyermek könnye.

Pálmákat hintettek eléje.
 Hossannézott a sokaság.
 Utjára drága szönnyegekként
 Terültek ünnepi ruhák.

És ő haladt közöttük némán.
 Orcája nyugodt, halavány.
 — Hogy elnémulnak a hosszannák
 Majd ott fenn, a Kalvárián! . . .

Egy kis gyermek volt a tömegben.
 S midőn a menet elhaladt,
 A zajtól megrettent szegényke
 S ijedtében — sírva fakadt.

És ő megállt. Hozzáhajolva,
 Csókkal csitítá a kicsit.
 »Ez ünneplés hazug zajából
 Csak egy marad meg: könnyeid.«

Dr Krüger Aladár.

Virágfakadás.

Irta Julius.

Ilonka bájos kis leány és édes, mint a szőlő, melynek fakadását tizenhetedszer várja. Fekete szeme mélytűzű; foga gyöngy. Arca hamvas, mint a félig érett barack. Minden boldogságát virágai képezik; szeretetteljes odaadással gondozza, ápolja, öntözi azokat. A hófehér és tűzpiros szegtlü télen is a lelket, szívet melegítő tavaszt hirdeti ablakában, azt a tavaszt, melynek ő maga csengő kacagásával, üdéségével megtestesült szimbóluma.

Imádással határos rajongással csüng a kis mamáján. Naponta sűrűn megkeresik egymást egy-egy bensőséges csók váltása végett. Mint a levelét egyenkint hullató meleg házi rózsa a kis félig kinyílt bimbó mellett, úgy néz ki a kis leányát karjába záró kicsi mama. Nem akar megbarátkozni a gondolattal, hogy neki már nagy leánya van. De amint látja annak gondtalan vidámságát, felhőtlen kedélyét, saját szépségének tünésén nem szomorkodik, hiszen állandóan a letűnt szép napokra emlékeztetik. Öröme, boldogsága egyesül szíve édes gyermekében. Órák hosszat játszanak, mint két pajkos gyermek. Majd komoly foglalkozásuk is akad. Né-

Figyeljék meg PFAFF kirakatait!

lanságot föltételeznünk nem lehet. A nuncius a Wahrmond-ügyben csak kötelességét teljesítette, annak határait egyáltalán nem lépte túl. Ha a fenti hír igaz, akkor a külügyminiszter egyenesen provokálja a delegációkban a néppárt, osztrák részről a keresztényszocialisták interpellációját, azt pedig nem lehet róla feltenni, hogy különben is súlyosnak ígérkező helyzetét a delegációban még ezzel is kívánna nehezíteni.

A horvát-szerb koalíció. A horvát-szerb koalíció végrehajtó bizottsága a tegnapi nap folyamán értekezletet tartott. Az értekezleten a folyó ügyek elintézése után *Supilo* bécsi tartózkodásáról számol be és előadta, hogy a Reichsrath délszláv tagjainak a magatartása arra vall, hogy szolidaritást vállaltak a horvát-szerb koalícióval.

Kossuth a jövő alakulásáról.

(P.) Az átmeneti korszak vége felé járván, az egész országot méltán toglalkoztatja az az izgatón érdekes kérdés, hogy milyen lesz a jövő alakulás? Nagyon természetes tehát, hogy Kossuth Ferencnek a kereskedelmi minisztérium kötelekébe tartozó tisztviselők bankettjén mondott beszéde fölött, amelyben ezt a kérdést igen közölről érintette, nem lehet szó nélkül napirendre térni.

Feltűnő határozottsággal fejezte ki Kossuth azt a reménységét, hogy egy táborba fog sorakozni az egész magyar nemzet; mert ezt az önfentartási ösztön és a hazafias belátás parancsolja akkor, amikor immár nyilvánvaló, hogy a haza ellenségeinek aknamunkája: az idegen ajku honpolgárok és a szegénységben sinlödő nép között folytatott féktelen izgatás, szét darabolással és nemzetközi-séggel fenyegeti az országot.

A nagy nemzeti érdekek védelmében való állandóbb és szorosabb egyesülés gondolatát Kossuth a legközelebbi mult tapasztalataiból meríti, amidőn tanui voltunk annak, hogy a nemzeti küzdelem fegyverbarátságba, szoros szövetségbe egyesítette a 67-es tábor jobbait a függetlenségi és 48-as párttal. A közös veszély eme napjaiban csakugyan nem azt néztük, ami elválaszt, hanem azt kerestük, ami egyesít bennünket. Kitűnt tehát akkor, hogy a 67 és 48 között éppen nincs áthidalhatlan űr, mihelyt a haza megmentéséről van szó; aminthogy a 67-iki és 48-iki alkotás között is az egyenes leszármazás közvetlen rokonsága áll fenn, mint azt Kossuth igen helyesen megállapította, mert hiszen a 67 csakugyan a jogfolytonosság elvén, s a 48-iki alkotmány alapkövein épült föl; s végcélul mind a kettő a magyar nemzeti állam megerősítését tűzte ki.

Méltán rekriminálta azonban Kossuth Ferenc a bukott rendszernek azt a nagy politikai bűnét, hogy fölállította és sikeresen hirdette a 48-as párt kormányképtelenségéről szóló elméletet; aminek következményeképpen a nemzet széles rétegeit magában foglaló függetlenségi és 48-as pártot kizárta a kormányzati hatalomból, s a maga párturalmát úgy tartotta fenn, hogy a nemzetiségekre támaszkodott, miközben az illegitim nemzetiségi aspirációkat engedte úgy megerősödni, hogy ma már ugyszólván a fejére nőttek a magyar államnak.

Am amikor ennek a nemzetrontó politikának kinövésai súlyos válságba sodorták a nemzetet s immár alkotmányunk is kockán forgott, akkor a 67-es tábornak azok a hazafias tagjai, akiket a párturalomhoz való ragaszkodás nem

tántoritott el a nemzeti irányzattól és a haza iránt tartozó hűségtől, egy pillanattig sem haboztak szövetkezni a nemzeti jogokat védő függetlenségi párttal; s bizvást elmondhatjuk, hogy a nagy nemzetiségi küzdelem tüzkeresztségében megtisztították a 67-es zászlót attól a saktól, ami évtizedeken át rárakodott. Bizonyították ezek a 67-es hazafiak, hogy nem tévesztik szem elől mesterüknek: Deák Ferencnek azt a célját, hogy — bár lassan és fokozatosan, de állandóan előbbre kell vinni az országot a nemzeti irányban való fejlődés útján.

A koalícióhoz csatlakozott 67-esek azonban még arra is segédkezet nyújtottak, hogy a 48-as párt kormányképtelenségéről szóló teoria megdöntessék; mert csak az ő közreműködésüknek lehet köszönni, hogy a nemzeti akaratot képviselő függetlenségi vezérek kormányra jutottak és a fejedelmi bizalom lehetővé tette nekik, hogy a kormányzésekkel lobogtathassák az állami önállóság zászlaját.

Ime, ilyen örvendetes eredménye volt a köcsönös megértésen és a tiszta hazafias érzésen alapuló ideiglenes egyesülésnek. Most már az alkotmány nincs veszedelemben, maholnap mindnyájan visszatérhetnénk a saját pártunk táborhelyeire. Azonban igaza van Kossuth Ferencnek: ha a külső veszély elmúlt is, amíg annak elhárításán fáradoztunk, az alatt beisó ellenségeink tüzes csóvákat dugdostak a fődeleink alá, s ha nem sietünk mindnyájan az oltásra, lángtengerbe borulnak hajlékaink.

Milyen magatartásra utal bennünket a közös veszély tudata, azt döntse el mindenki a saját józan belátása és lelkiismerete szerint. Annyit bátran konsta-

véleményét is, ki természetesen szabadkozni fog, hogy nem ért hozzá, azonban engedvén az erőszaknak, végre szint vall, akkor azután nekimennek, hogy rossz izlése van. Apuka azonban nem veszi tragikusan a dolgot, megtömi csibukját és olvassa az országgyűlést.

Tehát megállapodtak abban, hogy a kiválasztott három minta valamelyikében holnap fognak megállapodni. Azután, mint akik jól kidolgozták magukat, elfogyasztják a habos kávé és kerti sétára indulnak. A veszélyes áprilisi délután ellen tavaszi kabáttal és kendővel védekezvén, kar a karban sétálnak a még rendezetlen virágágyak között.

A rózsák már fel vannak szedve. A jácint kidugta fejét, az ibolya is dusan kékellik bokrában.

Természetesen ráterelődik a beszélgetés az esküvőre. Milyen menyasszony lesz Margit? Hogyan fog neki illeni a koszoru?

Margit Ilonkának barátnője. Testvérként szerették egymást. Alig egy évvel idősebb. Ez a kis időkülönbség nem akadályozta, hogy közöttük a legbizalmasabb viszony fejlődjék ki. Nem volt egymás előtt titkuk. Ketten állapították meg az esküvő idejét és részletesen megbeszéltek mindent. Május első vasárnapjára tervezték a nagy napot. Minden ideális leány-

léleknek hő vágyát képezi ez: májusban esküdni; májusban, mikor újra éled a dal, sugár, a színek élete, mikor illattal telik meg a levegő: ilyenkor teljes az illuzió, fokozatosabb a gyönyör, a boldogság.

Forró vágya volt ez Margitnak is. A két leány fantáziájukban ékes színekkel testék meg e napot. Ilonkának gondolatai most is ott időztek. Edesanyja kérdése ébreszté föl:

— Ki is lesz, Ilonkám, a vőfélyed? — szórakozottan felelé:

— Nem tetszik tudni? Réti Béla.

— Az a magas barna fiu, akivel olyan sokat táncoltál a télen?

— Igen.

— Dehát miért nem a menyasszony unokabátyja?

Ilonka kissé zavarba jött:

— Ez a Margit irántam való figyelme, hogy ismerős fiu legyen a vőfélyem, mert az unokabátyját és nem ismerem. Ambár nekem mindegy volna — fejezé be kissé erőltetett nyugalommal s ezzel a maga részéről le is tárgyalta volna a vőfély-ügyet, hanem a kis mama kezdett a dolog iránt érdeklődni.

— Csodálatos, ez a Réti még nem vizitelt nálunk.

— Oh, ő igen szerény, a részünkről meg bizonyára nem kapott kellő bátorítást.

A kis mama gyanut fogot, ki akarta tehát ugratni a nyulat a bokorból.

— Az a fiatalember nekem egyáltalában nem tetszik és nem is tartom olyan szerénynek.

— Félre ismered, mama.

— Nem gondolnám. Ugy vettem észre, az minden leánynak egytormán csapja a szelet. Lehet, legjobban a telekkönyvi adatok iránt érdeklődik. Az ilyen karakterek megbízhatatlanok.

A kis mama elfojtott mosolylyal vette észre, hogy kisleányának arcába szökik a vér, arca nagy komolyságot árukt el, miközben hévvel jelenté ki:

— Ugyan mama, hogyan gyanusithatsz meg, minden alapos ok nélkül egy ismeretlen fiatal-embert. Ez nem szép tőled.

A kis mama turcsán kezdte magát érezni. Mintha sikerült volna Ilonkájának lelki világába bepillantani. Kissé szigorúan szólt:

— De tulajdonképpen miért véded ekkora hévvel és buzgalommal ezt a fiatalembert, aki ugyszólván teljesen idegen hozzád?

Ilonka most elsápadt. Életében először le-sütötte edesanyja előtt a szemét. Arcán egy-egy könnycsepp pergett végig...

Vagyok bátor a n. é. közönség szives figyelmét felhívni, hogy **Színház-u. 4. szám alatt angol férfi szabóüzletet nyitottam** és szolid árak mellett a legelegánsabb öltönyöket készítem. Levelező-lap meghívásra helyben és vidéken azonnal megjelenek, a n. é. közönség szives pártfogásáért esedezve, vagyok kiváló tisztelettel **KISS ISTVAN**, angol uriszabó Színház u. 4. (Adorján palota.)

tálhatunk, hogy az egy látásban való egyesülésnek nem lehetnek elháríthatlan akadályai akkor, amikor látjuk, hogy a többséget képező 48-as párt olyan okos és körültekintő gyakorlati politikát követ, amely Kossuth Lajos céljaiért Széchenyi István eszközeivel dolgozik. Van-e magyar, aki az ilyen nemzeti politikát nem helyesli?

A vízvezeték kibővítése.

Vizhiány fenyegeti a várost.

Nem szívesen tesszük, hogy egyes dolgokra ismételtén visszatérünk, de vannak esetek, amikor azt nem kerülhetjük el.

Igy vagyunk most a vízvezetési telep kibővítésének kérdésével.

Figyelemmel kísértük azt a nehéz, de buzgó munkát, amelyvel már évek óta, de különösen az elmúlt nyáron igyekeztek a vízvezetési telep felett rendelkező hivatalos közegek lehetővé tenni, hogy a vízhiányt elkerüljék. A nagy közönségnek fogalma sincs róla s mi is elhallgattuk, nehogy allarmirozzuk a közönséget, hogy minő nehézségekkel, gondossággal sikerült meggátolni azt, hogy egy szép napon drága és kitűnőnek bizonyult vízvezetékünk megtagadja a vízszolgáltatást.

Még elgondolni is sok, hogy mi lenne nálunk, ha a kánikulai forróságban víz nélkül maradna a város. S ha azután ilyenkor keletkeznék valami tűz, a vízhiány miatt végig seperhetne egész utcákat a láng.

A nyári vízfogyasztást eddig akként korlátozta a város, hogy a városba vezető cső lezáróját csak éppen annyira hagyta nyitva, hogy a vízszolgáltatás fennakadást ne szenvedjen. Ezért tapasztalhattuk, hogy a mi ritka erős, 5 atmosféras nyomású vízvezetékünk csapjain éppen hogy lassan folydogált a víz. Ezzel az eljárással sok vízpcsékolásnak is elejét lehet venni.

Ez a módszer azonban a következő nyáron már nem mentené meg a várost a vízhiánytól.

Még alig köszöntött be a tavasz s már mostan is, sőt még a hidegebb időben is, 6000 köbméter körül forog a uapi vízfogyasztás. A mi vízvezetékünk eredetileg napi 4—5000 köbméter vízszolgáltatásra volt építve, de teljes üzemi mellett, s magas vízállás esetén, 24 óra alatt 7000 köbmétert képes szolgáltatni, mint maximumot.

Nemcsak a szakértők mondják, de a laikus is könnyen beláthatja, hogy ilyen körülmények között a nyáron a vízhiány okvetlen bekövetkezik s Nagyvárad közönsége óriási veszedelmek lesz kitéve.

Mindenki joggal kérdezheti tehát, hogy meddig huzzák-halasztják a városházán a vízvezetési telep kibővítésének kérdését.

A tervek elkészültek, kilátásba is helyezték, hogy ez év tavaszán legkésőbb megkezdik a munkálatokat s miért alszik mégis ez az ügy.

A terület megszerzésénél merültek fel ta-

lán akadályok? Tessék felvilágosítani a minisztert a késelem veszélyességéről s kérni, hogy a munkálatokat engedélyezze úgy, hogy a kisa-játítási eljárás utólag vitessék keresztül. De úgy tudjuk, hogy a terület megszerzése körül már nincs is semmi akadály.

Vagy a tervek jóváhagyása körül vannak nehézségek? Ezt is ellehet a miniszterrel intéztetni, csakugy, mint sokkal csekélyebb ügyeket. Kellő formák között a miniszternek is be kell látnia, hogy a kérdés nem halogatható, mert egy fejlődő várost nem lehet kitenni a vízhiánnyal járó veszedelmeknek.

Vagy nem áll a városnak jelenleg rendelkezésére a telep kibővítésére szükséges összeg? Akkor kölcsönt kell felvenni. A pénzügyi viszonyok itt nem jöhetnek szóba, mert bármi áron haladéktalanul keresztül kell vinni a munkálatokat. Ha nem lehet megfelelő feltételek mellett most amortizációs kölcsönt venni, ideiglenesen folyószámlával lehet segíteni s a helybeli pénzintézetek bizonyára nem zárkoznak el a város ezen eminens érdeke elől.

Ismételjük, hogy a szakemberektől nyert információk alapján állítjuk, miszerint a folyó év nyarán biztosan víz nélkül marad a város, ha nem igyekszünk a bajt megelőzni a telep tervbe vett kibővítésének gyors keresztülvitele által.

Ha a veszedelem bekövetkezik, nem sokat ér aztán, hogy keressük a bünbaktot, kit terhel a mulasztásért a felelősség.

Hol épüljön az új kórház?

Amilyen lelkesedéssel fogadták tegnap a hírt, hogy az új kórház felállítása most már kétségtelen és csak rövid idő választja el még a munkálatok megkezdésétől, most éppen olyan ellentétes hangulat uralkodik mindenütt az illetékes körökben. A tegnapi szemlék alkalmával ugyanis nem történt megállapodás arra nézve, hogy hol épüljön a kórház.

A szemléről tudósításunk a következő:

Jelen voltak: dr. Raisz Gedeon miniszteri kiküldött, Rimler Károly, Varró Domokos, dr. Baróthy Akos, dr. Fráter Imre, dr. Mórincz Ernő és Kőszeghy József.

A bizottság elsősorban a kórház-utcai telkeket szemlélte meg. Itt az elme-kórházon túl levő régi kórházi temető, mely már több mint 30 éve be van zárva, állana az új kórház rendelkezésére. Ez a temető mindössze három hold. A temetőn túl a Diósi-féle szőlőtelep fekszik mintegy 8 holdnyi területen. Ezt a két részt megszemlélve a bizottság a Rulikovszky utra ment a honvéd laktanyák mögé. Ez a földterület a város tulajdona és ezt jelölte ki az új kórház részére.

A Rulikovszky-utról az Epres-kertbe hatott a bizottság. A lencsés mögött a városnak háromhold földterülete van. Az Epres-kert pusztája része öt hold, tehát itt nyolc hold terület kínálkozik a kórház céljaira.

A szemle eredménye az, hogy nem jutottak megállapodásra. A miniszteri kiküldött a megtekintett három hely közül legkevésbé ta-

lálja alkalmasnak a Rulikovszky-ut mentén lévő föld területet a kórház céljaira. A miniszteri kiküldött ugyanis értesült róla, hogy ezen a részen a víz oly magasan áll, hogy az új kórház ezáltal veszélyeztetve lenne. Tudomására jutott még az is e részre vonatkozólag, hogy a kijelölt telek szomszédságában lévő honvéd laktanya pincéjében víz van. Ez a földterület ugyanis olyan alacsonyan fekszik, hogy a közeli dombos részek talaj vize mind ide fut össze.

Dr. Raisz Gedeon azon aggodalmának adott kifejezését, hogy az új kórház is olyan sorsra jutna, mint a honvéd laktanya, már pedig ezt nem akarja, azért sem, mert az ő nevéhez fűződne annak idején a bekövetkező baj. Legjobban tetszett a miniszteri kiküldöttnek a régi kórházi temető és a szomszédos Diósi-féle szőlőtelep.

Ez a rész ugyanis eltekintve attól, hogy a szomszédos elme-kórházzal sok tekintetben kapcsolatos rendes kórház adminisztratív kezelése is sokkal könnyebb lesz, ha itt épül kórház, de mindenesetre magának a célnak is százszorta jobban megfelel egészséges tiszta hegyi levegőjével mint a Rulikovszky-uti rész, melyet a város ingyen adna.

Kijelentette egyébként a miniszteri kiküldött a megye képviselői előtt, hogy ő nem retentene vissza attól sem, ha város ingyen adományozása a fenti okok alapján elesnék, miszerint a Diósi-féle szőlőtelepet — bár hallatlanul magas áron tartják — kellene megvásárolnia.

A miniszteri kiküldött az ő propositiójáról, melyet a belügyminiszter előtt fog megtenni nem nyilatkozott. Annyit azonban kijelentett, hogy az előirányzott 1800000 koronából nemcsak az építkezés költségeit, de a teljes felszerelések is beszerezendők, amint hogy be is szerethetők.

Az állami hozzájárulást fokozni nem lehetséges, mert kijelentette a miniszter dr. Raisz Gedeon előtt, hogy a tervezett 18—20 százalék emelésnél többet nem engedélyezhet. Sőt még ennek keresztülvitele is nehezen fog menni.

A miniszteri kiküldött, mint már említettük, határozottan ellene van a Rulikovszky-uton lévő területnek és ezt már teljesen ki is hagyta az esetleg számbavehető telkek közül. A megye képviselőinek azt mondta, hogy ha a Diósi-féle telep megvétele nem fog sikerülni, úgy próbáljanak más területet keresni, azonban úgy látszik, hogy a város területén ilyen telek nincs. Dr. Raisz Gedeon ismételtén hangsúlyozta, hogy egy ilyen hatalmas intézménynél nem lehet elhamarkodni a dolgot, mert ha alkalmatlan területen épül fel a kórház úgy egy nem évekre vagy évtizedekre, hanem évszázadokra kiható intézmény lenne tönkretéve.

A régi, illetőleg a jelenlegi kórházra szintén megjegyezte, hogy az nem állhat fenn sokáig és Nagyváradon föltétlen szükség van egy modern kórházra.

A miniszteri kiküldött még a tegnapi nap folyamán elutazott Nagyváradról és már a leg-

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer.

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitűnő eredménnyel kipróbálva!

GYERMEKEKNÉL: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNÖTTEKNÉL: Utólráthatetlen vérképző, gyengékedőknél erősítő és mirigyoszlító szer, — melbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

EGY EGÉSZ DOBOZÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT,
mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

közelebb megteszi előterjesztését a miniszternél. A további eredményeket izgatottan várják az illetékes körök.

Előfizetési felhívás.

Nem kell sem térben, sem időben messze menni argumentumért; mindennap hangosabban olvassa ránk a kegyetlen tanulságot: hogy a keresztény társadalom lépésről-lépésre vesztí a tért.

Mikor ellenségeink leszoritják furtanggal vagy erőszakoskodással egy-egy emberünket nem az egyeseké: valamennyiünké, az egész keresztény társadalomé az a veszteség.

Megtámadják egyéneiben a keresztény társadalmat, oszlopaikat ássák alá, hogy az épület romba dőljön és a romok fölött szabad legyen a zsákmányolás — és ezt a munkát tétlenül nézzük.

Lehetséges-e, szabad-e összedugni a kezeket akkor, mikor a házat gyujtogatják fejünkre?

Évek során át figyelmeztettük közönségünket a fenyegető veszélyre, melyet az új pogányság hoz magával. Ez ellen a szervezett támadás ellen nem véd meg más, csak a szervezett védelem.

Egy táborba gyűjtsön mindnyájunkat a keresztény öntudat!

A keresztény öntudat, a keresztény ébredés lobogóját lengeti lapunk egy évtizedet meghaladó idő óta. Ide gyűjtjük, a mi zászlónk alá azokat, a kiknek még van érzéke ez ország, e társadalom erkölcsi alapjai iránt. Mikor lapunk terjesztését és az előfizetések megújítását kérjük az új negyedév kezdetén, ezt a keresztény lobogót akarjuk erős, győzni képes és győzni akaró sereg élén látni.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 *

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 *

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 *

A »TISZANTÚL«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Virágvasánap. — Nagyhét.

A róm. katolikus egyház nagy jelentőségű időszaka a mai nappal veszi kezdetét. E hetet az Istenember kinszenvedésének szenteljük s különösen a hét három utolsó napját, melyen élénk tárja az egyház a megváltás nagy

munkáját, Krisztus kinszenvedésének történetét a Golgotháig. E gyászos időszakot ősidők óta nagyra neveztek s innét van a Nagycsütörtök, Nagypéntek és Nagyszombat elnevezés. Az egyház szertartásai e nagy időkben a lélek mélyéig meghatók.

A mai ünnepet annak emlékére üli az egyház, mikor ez Üdvözítő Jeruzsálembé ment s a nép üdvözölve fogadta és utjára pálma olajágakat és virágokat szórtak. Az egyház éppen azért Virágvasárnapnak nevezi a mai napot. A templomok betelnek az üdvözlő szóval: Hosanna! Hosanna!

Ma az egyház barkát szentel, ünnepélyes szentmise és körmenet kíséretében. A szentmise alatt Jézus kinszenvedésének történetét, a Passiót éneklük.

* **Április 11.** A 48-iki törvények szentesítésének 60-ik évfordulóján a középületek és tanintézetekre kitértek a nemzeti lobogót, a székesegyházban *Fetsner* Antal felszentelt püspök ünnepélyes szent misét tartott, melyen a hatóságok képviselői és az intézetek vezetői vettek részt.

* **Szentgyakorlat a papnövelésben.** A nagyvárad papnövelésében ma este kezdődnek a husvéti szentgyakorlatok, melyeket P. *Kulcsár* István, kalocsai jézustársasági atya fog vezetni, ki e célból tegnap este Nagyváradra érkezett.

* **Az ügyvédi kamara háza.** Tavaly a nagyvárad ügyvédi kamara megvette a Tisza Kálmán-terén levő Amánt-féle házat s most a kamara hivatalos helyisége a háznak két kis alacsony szobájában van. Ez nemcsak nem felel meg a kamara tekintélyének, de meglehetősen célszerűtlen is. A kamara választmánya tervet dolgozott ki a háznak emeletre való felépítése, esetleg kamarai helyiség építésére. Ebben a tárgyban az ügyvédi kamara közgyűlése fog dönteni, a melyet május 3-án délelőtt 10 órakor fognak megtartani a város székházának tanácstermében. Ugyaneznap választó közgyűlés is lesz, mert a március 29-iki közgyűlés nem lévén határozatképes, új közgyűlés összehívása vált szükségessé. Választás alá kerül az elnök, alelnök, pénztárnok, ügyész, titkár, a választmánynak 8 rendes és 4 pótagja.

* **A fürdővasut áramhasználata.** A napokban már említettük, hogy a fürdővasut engedélyesei: Hankovits Ferenc és dr. Tóth Ferenc most már a kereskedelemügyi miniszteriumban szorgalmazzák, hogy a végleges építési engedély kiadása iránti tárgyalásokat mielőbb kezdjék meg s így az engedélyt még e hónap folyamán megkaphassák. A fürdővasut tervezői tegnap Nagyvárad városához is küldtek egy sürgető beadványt. Ezelőtt kilenc hónappal kérték Nagyvárad városát, hogy a fürdővasut üzeme részére szükséges villamos áram szolgáltatása tekintetében kösse meg velük a város a szerződést. Azóta azonban a beadvány a városnál hever. Hankovits és társa most kéri,

hogy az áramszolgáltatásra vonatkozó szerződést mielőbb kössék meg, mert a fürdővasut építés kérdése már igen előrehaladt s az áramszolgáltatás rendezése is sürgős.

* **Harminc éves szolgálat.** Nagyvárad város egyik derék, szorgalmas tisztviselője: Hegedüs Lajos I. oszt. irodatiszt, e hó elején töltötte be buzgó szolgálatának harmincadik évét. Ezalatt a három évtized alatt úgy teljesítette kötelességét, hogy igazi példaképpül szolgálhat a városi tisztikarnak s telebbvalói elismerését, becsülését érdemelte ki.

* **A földmunkások kérelme.** Nagyvárad városa a Körözpartfalat a városház mellett még ez évben kiakarja építtetni. Horváth Gusztáv a földmunkások titkára és Szilágyi János elnök kérvényt adtak be Nagyvárad városához, amelyben kérik, hogy a partfal elkészítésére kiírandó pályázat feltételei között azt is kössék ki, hogy »a vállalkozó köteles a munkásoknak azt a munkadíjat megfizetni, ami Nagyváradon a munkáltatók és munkások között szerződésileg biztosítva van.« Ennek kikötését, a beadvány szerint, azért kívánják, nehogy nem nagyváradai vállalkozó idegen munkásokkal a munkaárakat lenyomják s így a nagyváradai vállalkozók kárára, olcsóbban vállalkozhassanak.

* **A francia szizmatikus »egyház« végleges csődje.** Clemenceauék törekvése, hogy a katolikus egyházat szizmatikus intézményekkel megbontsák, mint tudjuk, nemcsak hogy sikerre nem vezetett, hanem a legszegenyesebb kudarccal is járt. Az a néhány szizmatikus hitközség, mit óriási pénzáldozat árán csak üres keretekben sikerült felállítani, egymásután tűnnek el. A párisi La Croix utolsó száma is egy ilyen esetről értesít. A beysseiaci (Corrière) polgármester, egy atheista alak, a múlt év végén a katolikus templom használati jogát önkényesen egy Gontsiker nevű szizmatikus papnak adta át. Erre a jogos plébános Bourseix apát a brivei törvényszék előtt a polgármester és a szizmatikus pap ellen a templom visszaadása végett pört indított, mely most ért véget. Az ítélet a katolikusok jogait teljesen honorálja, amennyiben kimondja, hogy bár Beysseiacban egy törvényszerű kultuszegyesület alakult, azért ez még sem bir jogcimmal a templomra, minthogy nem képviseli a községi lakosok többsége által vallott és gyakorolt kultuszt, ennél fogva a törvényszék azt határozta, hogy a templom Bourseix apát, a püspök által kinevezett plébános rendelkezésére bocsátandó.

* **Uj rend a tavaszi szemléknél.** A városi tanács, egyesek kérelmére most olyan újítást akar életbeléptetni, ami valóságos abszurdum. A házak tavaszi szemléjét eddig a rendőrbiztosok, a mérnöki és orvosi hivatal kiküldöttjei s a tüzoltó és kéményseprő jelenlétében tartotta meg. A tanács most azt akarja, hogy a mérnöki hivatal kiküldöttje és az orvos csak akkor menjenek ki a helyszínére, ha szükségét látja a rendőrbiztos és ezt bejelenti. Gerő Armin főkapitány ez ellen tiltakozik, mert az egész tavaszi szemléknél a szakértők: tehát a mérnök és orvos jelenléte a szükséges, mivel a rendőrbiztos sem közegészségi, sem építészeti, tűzbiztonsági szempontból nem szakem-

Első szent áldozási EMLÉKKÉPEK, valamint
mindennemű szentképek legnagyobb választékban, különféle alakban és a legjobb kivitelben magyar, német, vagy tót szöveggel a legjutányosabb árban kaphatók **BUZÁROVITS GUSZTÁV** könyvkereskedésében **Esztergomban.** — Mutatvány-képek és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

ber s így ha egyedül menne ki a szemlére, az teljesen illusorius lenne. Es a főkapitánynak teljesen igaza van.

* **Egy huszárhadnagy balesete.** Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt Kecskeméten. A honvédhuszárok ott állomásozó 8 ik ezrede ugyanis tegnap a város határában gyakorlatot tartott Egy vasuti átjárónál Vaska András hadnagy lova megbokrosodott és mindenáron keresztül akarta ugrani a közeli vonat előtt leeresztett sorompót. A paripa azonban ugrás közben megbotlott és estében maga alá temette lovasát is. A veszélyes helyzetből Gobodi János vasuti őrnök az utolsó pillanatban sikerült kimentenie a szerencsétlenül járt hadnagyot. Alig öt másodperccel azután ugyanis, hogy a sinekről elvonszolta, berobogott a vonat. A súlyosan sérült hadnagyot, kinek az esés következtében a lába eltört, a kórházba szállították.

* **Élet a Püspök-fürdőben.** A fürdő idény még nem köszöntött be, de a Püspök-fürdőt az előkelő közönség már is előszeretettel keresi fel. És ez érthető is, mert Kernács János fürdőbérlet mindent elkövet vendégei kényelmére, hogy a kitűnő hatású gyógyvizen kívül mindazt feltalálják, amit egy kitűnő modern fürdő nyújthat. Kernács János ez idényre is pompásan renováltatott mindent, a fürdőkben azon újítást hozta be, hogy az olcsóbb fürdők is ellátta megfelelő, kényelmes pihenőkkel, hepcserekkel. A parkot remekül rendeztette s az erdőt is szépen rendbehozatta. Ezekhez járul még a kitűnő konyha és a hamisítatlan italok, amikről Kernács János mindég híres volt.

* **Margit a gyorsvonaton — jegynélkül.** Az utóbbi időben tulsokan szoknak meg Budapestről. Ez még csak érthető, mert ott sokan is vannak. Azonban, hogy a szökevények Nagyváradra jöjjenek ez már kissé hízog Nagyváradra ugyan, de talán mégis rossz konkurencia Amerikának. Az igaz ugyan, hogy ide nem a sikkasztók önnök, de különben kitudja? Ezért még Eleméry sem áll jól. Igen ide nem telt bugyellárisu pénztárosok jönnek, hanem üres zsebű, annál teltebb szívű leányok. Nagyvárad a szerelmesek Amerikája! És aki ide be tud jutni az aztán szerelmes lehet csordultig. Nem kell ehhez semmi csak egy szív, egy csókos száj és egy vasuti jegy. A vasuti jegy ez a legfontosabb, mert habár a MAV. kalauzai néha Don Juanok is, de azért a vasuti jegyet megkövetelik, mert nekik parancs a lyukasztás. És ha nincs vasuti jegy, amit kitudnának lyukasztani, akkor hiába van a csókos száj, a szerelmes szív, a kalauz leszállítja még Venuszt is, sőt ha kell még esetleg nem is szállítja, hanem rövid uton kidobja. Ez a kidobás a jelen esetben elmarad, de a leszállítás az megmaradt. Margit! Ennek a kedvesen hangzó névnek tulajdonosa az aki meguntta Budapestet s megszökött. És mivel a Pece; illetőleg a peceparti Párizs híre ott nagy elterjedtségnek örvend, egyenesen Nagyváradra jött. Megváltotta jegyét és felült a kocsiába. Hosszu az út Budapestől Nagyváradig és a második osztályon olyan jó

aludni. Margit is szereti a jót, hát aludt, aludt és aludt egészen Kolozsvárig. Ott felébredt és mivel Kolozsvár nem rendelkezik egy Pecével ott hagyta a várost és szimplán felült a vonatra. Es mivel Kolozsvártól Nagyváradig ép oly jó aludni, mint Nagyváradtól odáig. Margit a 15 éves leány megint aludt volna, de már ebbe beleszólt a kalauz is, aki az alvással sehogysem akarta kifizettetni magát és kérte a jegyet. Margit mint jelezte szimplán ült fel, jegye tehát nem volt. A kalauz mégis udvarias volt és nem szállította le Margitot, hanem engedte Nagyváradig jönni. Nagyváradon azonban mielőtt leszállította volna bejelentette az esetet a rendőrségnek. Margit a rendőrségre került, itt kihallgatták és ekkor kiderült, hogy . . . nem derült ki semmi, mert Margit álmos volt. Sürgönyök jöttek, sürgönyök mentek, míg végre Margit szüleitől is jött sürgöny. Erre a drótmasinára nem gondolt Margit, azért mikor megérkezett a veszedelmes papir töredelmesen bevallotta, hogy ő igen megszökött és Nagyváradon színésznő akart lenni, azért jött ide. Mivel pedig a rendőrség nem színház és szerződéseket primadonnákkal nem köthet. Margitot egy derék nagy bajszos rendőr kíséretében Budapestre küldte, de legalább bosszúból a vonaton megint aludt Margit, még pedig most is jegynélkül.

* **Gerincagyi bántalmaknál és hűdéseknél,** különösen gerincagysorvadásnál (tabes) rendkívül jó hatásúnak bizonyulnak a buziásfürdői szénsavas fürdők. Buziásfürdőnek szén-savdus forrásai évről-évre több ily beteget vonzanak oda. A szénsavas fürdők hatását nagyban előmozdítja a buziásfürdői »Phönix« gyógyvízzel való ivókúra. A buziásfürdői »Phönix« gyógyvizet kapható gyógyszerárakban drogeriában és minden jobb felszerületben.

* **Jaj az undok csukamájolaj!** Szinte rosszabb a betegségnél! Ez volt eddig a legtöbb paciens ítélete azon áldásos szerről. Az emulziók se jártak jobban. Pedig nem létezik értékesebb erősítő és vértisztító szer, mint a csukamájolaj. Utálatos íze és szaga miatt persze nem oly kellemes, mint a milyen hasznos. De kellemessé is vált az »Energiben«, melyet a gyermekek a legnagyobb hatás mellett csemege gyanánt élvezik; a csukamájolaj tehát csak az »Energin« által lett a gyermekek kedves kincse.

x Megérkeztek dus választékban szép plücho-, selyem- és cukortojások, díszdobozok. Friss saját készítményű bonbonok igen előnyös árban kaphatók, nemkülönben ünnepi díós, mákos patkók és kalácsokat megrendelésre bármilyen árban készítik. MOLNÁR H. cukrász, Bémer-tér 2. — Telefon 395.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

A »Magyar Művészet« vármegyeházbéli képművelésében ma, vasárnap délelőtt 11 órakor dr Bárdos Artur, a közismert fővárosi esztétikus szabad előadást tart a Művészi ábrázolásról és a közönség által neki feladandó művészi teendőkről. Dr Bárdos, ki kizárólag ezen előadás céljából jött városunkba és előkelő előadás tónusával remélhetőleg megfogja hódítani közönségünket.

Tekintettel a közönség fokozódó érdeklődésére, a »Magyar Művészet« igazgatósága elhatározta, hogy a képművelést még néhány napig nyitva tartja.

IRODALOM.

A gyermek kérdése.

Prud'homme,

Mondd anyám, mi az, mi leggyorsabban halad,
Talán a szélvihar,
vagy talán a patak?

Talán a csillag, mely elszakadt s földre hull,
s mély barázdát vágva röptében lángra gyul?

Meggyújtott rakéta mely zizegve felszáll?
Röptében levegőt hasító fecske tán?

Talán a füst vagy tán mégis a felhő?
A vakító villám?

Vagy talán a mennykő?

A nagy hegyi patak?
vagy égő lavina?
Az ólomgolyó, mely halált hoz rohanva?

Csónak, ha szárnyait éles szél duzzasztja?
Lovas tán, ki alatt száguld a paripa?

Nem, édes gyermekem — kerülne bár téged — tudni mily fájdalmas lesz, mi olyan édes.

Ami leggyorsabban halad, szinte robog,
Fiam — sajnos — azok; a boldogabb napok.

Böszörményi Béla.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap délután: Nincs elvámolni valója?
Este: Traviata. (Szántó bucsuja.)

Az új társulat.

Ismeretlenekről írni: sokkal nehezebb feladat, mint megmondani, hogy laknak-e emberek a Marson? Már pedig a szintársulat új tagjai körülbelül annyira ismerősek előttünk, mint a Mars lakói. Az igaz, hogy az ismeretlenség mindössze egy héttig tart, tovább nem.

Agárdi István

mázoló és butorfestő az Emke-palota alatt.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat szép, finom s a legjutányosabb árak mellett elkészíteni, különösen butorfestésekre igen nagy súlyt fektetek, nemkülönben épületmunkákra és berendezésekre is.

Ezenkívül nálam hízi szükségletre kívánandó színekben különféle olajba tört festékek is kaphatók, melyeket annyival is inkább előnyösebb nálam beszerezni, hogy minden további piszkolódás, keverés kikerülésével használni lehet.

A nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogását és bizalmát, melyet eddig irányomban tanúsított, ugy ezután is kiérdemelni óhajtom.

Ugyanitt tisztességes családból származó 1—2 fű tanulóul felvétetik, fizetéssel avagy teljes ellátással. (Lehet vidéki is.)

A közönség azonban türelmetlen. Sok jeles erő távozik a társulattól, talán több, mint eddig bármikor. A bucsuzások is zajosabbak voltak, mint eddig. A közönség pedig fölveti a kérdést itt is, ott is:

— Ki lesz Szántó utódja? Kinek lesz olyan kitűnő bariton hangja és énektudása?

— Ki fog annyit mókázni, mint Bérczi?

— Ki lesz ezentúl az énekkarban a ballarina-mester Bérciné helyett?

— Ki pótolja Palásthy eredetiségét?

— Kicsoda a Fehér Gyula komoly ambícióját?

— No és a távozó kardalosokról se feledkezünk meg!

Ilát bizony ezekre a kérdésekre egyelőre nem lehet felelni. Hogy éppen olyan színészeket nem kapunk, mint a távozók, az bizonyos. Két egyforma ember nincs még a testvérek közt sem, hát a színészek közt, ahol a testvériség nem éppen mindig található fel?

De nem is kell éppen olyannak lennie az utódnak, mint volt az előd. Szántó nem volt Horváth Kálmán, Horváth sem volt Pintér, mindenik önálló, eredeti művész a maga körében. Sőt: minél inkább elütnek az ujonnan szerződött művészek elődeiktől, annál több a remény arra, hogy igazi művészek, eredeti tehetségek. Nincs olyan szerep, a melyet két igazán tehetséges ember egyformán játszanék el. Minél jobb színész valaki, annál jobban elmerül szerepe részleteibe, annál több egyéni vonást tud abba önteni s annál egyénibb lesz a szerep. Az egyéni jelleg pedig már megkülönbözteti minden más alakítástól.

Annyit kívánunk csak az új erőktől, hogy legyenek a művészetnek legalább is annyira hivatott művelői, mint a távozók. Ebben a tekintetben pedig előlegezhetünk egy kis bizalmat az igazgatónak. Művészismerő ember Erdélyi, nem egyszer szervezte már újjá a társulatot és jórészt mindig bevált kitűnő tapintata. Hogy most is mennyire vált be, azt a jövő fogja megmutatni.

Addig elégedjünk meg a kirakatokba kitétt fényképekkel, egyik-másik művész előre küldött postájával. Annyi bizonyos, hogy a posta elég ékesen beszél — majd elválik, mennyi igaz belőle?

Cabaret a színházban. A szinpadai hadsereg derék közkatonaiknak, a kardalosoknak volt tegnap délután a jutalomjátéka. A közönség ismeri és méltányolja azt a fárasztó munkát, amit a művészet napsámosai végeznek nap mint nap, délelőtt a próbateremben, este a közönség előtt s ez az elismerés, ez a méltánylás okozta az érdekes műsoron kívül, hogy a közönség a szokatlan idő dacára zsufolásig megtöltötte az egész színházat. A színészek tarka, érdekes műsort állítottak egybe s talán soha annyi tapsot nem arattak, mint tegnap. Az összes számok nagyon tetszettek, a komoly elemet a Toronyi, Szántó és Szende éneke képezték, Bérczi, Reviczky kupléi, Toronyi és Károlyi szellemes vig duettje, a férfi kvartettek, Palásthy magánjelenete, Alexander Margitka és Antalffy Margit tánca, szerezsen tánc-négyes és Bura cigányos muzsikája mind osztatlan tetszést arattak. A conférencier tisztét Liptai Károly hírlapíró látta el, előadásait Palásthy szellemes közbeszólásai élénkítették.

Tábori Frida bucsuja. A Varázskeringőben, egyik legjobb szerepében vett

tegnap bucsut a közönségtől Tábori Frida. A távozó művésznőt rokonszenves tapsokkal, folyton megújuló kihívásokkal ünnepelte a közönség, mely Tábori Frida igyekeztét, eleven játékát mindenkor elismeréssel honorálta. Franci szerepe egyik legjobban sikerült alakítása Tábori Fridának, aki ebben a szerepében tehetség, igyekezete legjavát vitte szinpadra és sokban hozzájárult az operett népszerűségéhez. A tegnapi bucsu előadáson nagy kár volt, hogy a távozó művésznő éppen akkor, mikor a második felvonásban felkellett volna lépnie, hirtelen rosszul lett. A rosszullet egy régebbi hűlésből kifolyólag történt. A bucsu előadáson Tábori nem is énekelhette el az ő általa oly kedvesen adott énekszámokat. Ez a kis baleset azonban semmit sem vont le a közönség ünnepeltetéséből és Tábori viharos tapsok között hagyhatta el a nagyváradi szinpadot.

TÁVIRATOK.

A horvát bán Budapesten.

Budapest, ápril 11. A horvát bán tegnap Budapestre érkezett és a délelőtti folyamán jelentkezett Wekerle miniszterelnöknél, aki azonnal fogadta. A tárgyalás alkalmával a külügyekkel összefüggésben levő politikai ügyekről volt szó. A kihallgatás alatt jelen volt Aehrenthal külügyminiszter is. A kihallgatás alkalmával Aehrenthal nyilatkozatot tett, hogy a kormány helyesli a bánnak a horvát koalícióval szemben tanúsított eljárását. A nyilatkozat alapján meglehetősen tudni azt is, hogy a horvát koalíció szervezői összefüggésben van a déli nagyszerebekkel.

Aehrenthal Budapesten.

Budapest, apr. 11. Aehrenthal báró külügyminiszter tegnap feleségével együtt Budapestre érkezett, amikor is déli fél 11 órakor meglátogatta Wekerlét. A miniszterelnöknél tanácskozások voltak, melyek délután fél két óráig tartottak. Aehrenthal fél négy órakor Andrassy gr. belügyminisztert látogatta meg, majd később Kossuthot. Wekerle este 7 órakor ebédet adott a külügyminiszter tiszteletére, melyen a politikai vezérférfiak vettek részt. Ebéd után 9 órakor az Operába ment el Aehrenthal feleségével együtt. A külügyminiszter hétfőn utazik vissza Bécsbe.

Kecskemét küldöttsége Wekerlénél.

Kecskemét, április 11. Tegnap délelőtti Kecskemét város 20 tagú küldöttsége tisztelettel Wekerlénél és Kossuthnál, hogy a város törvényhatóságának és a függetlenségi pártnak nevében Kossuth Ferencnek ragaszkodásukat és bizalmukat fejezzék ki. A küldöttség, melyet Gulner Gyula főispán vezetett — tagjai közt több országgyűlési képviselő is szerepelt.

A deputáció fél 11 órakor Wekerlénél, majd háromnegyed 1 órakor Kossuthnál tisztelettel. A fogadás a miniszterium kupolatermében történt, ahol Gulner Gyula szép beszédben üdvözölte Kossuthot és Wekerlét, amire ezek hosszabb beszédben válaszoltak.

Lemondott polgármester.

Székesfehérvár, ápril 11. Sára Gyula dr, országgyűlési képviselő, kit a napokban választottak polgármesterré, a törvényhatóság mai közgyűlésén bejelentette lemondását, mert a választás határidejét nem a törvény intézkedése szerint irták ki. Az új választás valószínűleg májusban lesz.

Megszökött nagykereskedők.

Budapest, április 11. Budapestről táviratozzák, hogy Balogh M. Márton és testvére Balogh M. Miksa fővárosi ruha-kereskedők, kiknek nagyforgalmu üzletük volt, több rendbeli okirat hamisítás és mintegy 80 váltóhamisítást követtek el több fővárosi nagykereskedő kárára. Az érzékenyen megkárosított emberek panaszára a rendőrség elrendelte letartóztatásukat, de ezek nyomtalanul eltűntek. A rendőrség véleménye szerint Amerika felé vitorláztak.

Igazságszolgáltatás.

Elítelt váltóhamisító.

Kellemetlen meglepetésben részesítette a múlt év novemberében íj. *Bibarcz* József m. á. v. alkalmazott a nagybátyját, id. *Bibarcz* József, vasadi káptalani major-gazdát. Egy szép napon ugyanis az érmihályfalvai takarékpénztár azt a szerény kívánságát közölte vele, hogy kedves öcsikéje váltójáért 300 koronát és az óvatolási költségeket fizetni sziveskedjék. *Bibarcz* uram ezt kerekében megtagadta, mert — ugymond — ő még hirtől se ismeri azt a sárga papirost, semhogy aláírta volna. Így aztán küldt a turpisság és a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága dr. *Csulyok* Béla elnöklete alatt tegnap ítélkezett a nagybácsi örvendeztető unokaöccs fölött.

A tárgyalás során kihallgatott írásszakértők, *Böszörményi* Géza és *Szűcs* Izsó, kétségtelenül megállapították, hogy a váltón levő aláírás a vádlott kezeirésze a tanuk vallomása pedig megdöntötte a vádlott azon védekezését, mintha az aláírásra őt az id. *Bibarcz* felhatalmazta volna. *Lázár* ügyész vád- és *Keledi* József védbeszéde után a törvényszék íj. *Bibarcz* Józsefet magánokirat hamisítás miatt egy évi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen a védő a kir. ítélőtáblához fellebezett.

KÖZGAZDASÁG.

Darányi tíz éves minisztersége.

Tíz esztendő nem nagy idő a nemzetek életében. Darányi pályafutása mégis arról tanuskodik, hogy ez alatt a rövid idő alatt is erős és következetes munkával nagy változások lehet előidézni egy ország egész közéletében. Ha végigtekintünk gazdasági életünk egyes vonalain, mindenütt nagy változásokat, nagy haladást látunk. Hogy csak a legnagyobb dolgokra ferjeszkedjünk ki, mindenek előtt arra utalunk, hogy e tíz esztendő alatt alakult át mezőgazdaságunk modernné, a mennyiben a sulypontját a szem termelésről az állattenyésztésre helyezte át és az ország sok pontján a gyümölcsstermelés, tejgazdaság, konyhakertészet elébb nem ismert nagy jövedelmeket hoz a gazdáknak. Ebben az átalakulásban mindenütt ott volt az ő keze, hiszen például csak állattenyésztési fejlődést több mint ötven millió értékű jó tenyészállattal támogatta. Ismét bort teremnek híres szőlőhegyeink, a melyek az ő hivataloskodása elején kopárak voltak. A szőlőtermelő közönséget egy általa életre hívott

pénzüntézet olcsó kölcsönökkel, a földmivé-
ügyi miniszter, am pedig vesszőkkel, oltványok-
kal, munkavezetőkkel, tanácsadó és tanító szak-
emberekkel támogatta a szőlők ujjaételepítésének
nehéz munkájában.

Az ő gondozó keze alatt elterjedt hitelszö-
vetkezeti hálózat nemcsak az olcsó hitelt vitte
be a kis emberek közzé, de módot adott arra
is, hogy a szegény emberek százezeres takar-
ításnak meg. A tejszövetkezetek most már
évenként csak kétszázötven tiz milliónyi jövedel-
met hoznak a tagjaiknak. A baromfibiól és ter-
mékeiből a legszegényebb néposztályok négyszer
annyit vesznek be, mint előbb, csak a kivitel
újjan és Isten tudja mennyiszor többel gyara-
podott belfogyasztás révén, Darányi parasztpo-
litikája merész és nagyszabású ujtás volt a
közgazdasági politika terén. Tudjuk, hogy ő
vezette vissza zavargó munkásainkat a békés
gyarapodás útjára és mindenféle támogatással,
uttagaztatással, vezetéssel. O nyitotta meg me-
zőgazdasági munkásaink előtt a boldogulás út-
ját. Az általa szervezett népszerű tanfolyamok
és előadások több mint két millió falusi pa-
raszt embert láttak el élnivaló tudással és
ügyességgel. O fejlesztette ki a gazdasági házi-
ipart tisztos jövedelmet adó foglalkozássá, a
mely ma sok ezer földmives családnak télen át
jó keresetet ad. O hozta ki a silány rabszolgá
sorsban tengődő ruténeket, a magyar kultúra
és gazdasági haladás mezejére és ő nyújtotta
kiszegítő kezét székely testvéreinknek, mikor a
gazdasági kulturális hanyatlás kezdte őket fe-
nyégetni. — Lelkes támogatásával új munkás
életre ébredtek gazdasági egyesületeink és ad-
dig sohasem ismert erőre kapott a társadalmi
munka.

Kevés politikusnak adja meg a sors ezt a
kedvezőt, hogy ilyen eredményeken tekinthes-
sen végig. Kevés politikusról irhatják még el-
lenségei is, hogy a tettei és sikerei mindennél
jobban dicsérik. Még sok ilyen politikust és
teljesímeretes munkást kívánunk hazánknak.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 11.

Osztrák hitelrészvény	—	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	—	734.75
Leszámitoló bank	—	—	403.—
Rimamurányi	—	—	509.25
Osztrák m. államvasuti részv.	—	—	644.50
Közúti vasut	—	—	528.50
Városi villamos vasut	—	—	282.50

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 11.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza ápr. 1908	—	8.51
Rozs ápr.	—	12.57
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908 ápril. 11.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	—	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	—	92.—
Magyar koronajáradék	—	—	81.26
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	—	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	—	95.—
Magyar nyereséj sorsjegy kölcsön	—	—	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	140.—
Osztrák járadék papirban	—	—	91.57
Osztrák járadék ezüstben	—	—	96.50
Osztrák járadék aranyban	—	—	113.75
Osztrák korona járadék	—	—	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	1780.—
Magyar hitelbank-részvény	—	—	633.50
Osztrák hitelbank-részvény	—	—	726.50
Osztrák magyar államvasuti részvény	—	—	698.50
20 frankos (Napoleon) dor	—	—	19.20

NYILTÉR.

Figyelmeztetés!

Csak az eredeti

Dréher
palack sör,

amelynek
üvegje

véd-
jegyükkel

dugója

beégetéssel
van ellátva.

Tisztelettel **Bognár és Szántó.**

A legjobb kutyakalács volt és marad a Fattinger
féle Kutyá-Kalács, mely az összes e fajta tápsze-
rek közül a legjobb összetételű és táperejű.
50 kg. 23. — K., 5 kg. bérmentve 3. 20. K.
Fattinger-féle Puppy-Biscuit kölyök kutyák ré-
szére. 50 kg. 26. — K., 5 kg. bérmentve 3. 50 K.
Arjegyüket bérmentve küld **Fattinger's Pa-
tent Hundekuchen und Geflügel-lutter-
fabrik, Wiener-Neustadt. 250-nél több
első díj.** A Fattinger-féle tápszer állatorvosi
ellenőrzés mellett készült.

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(41)

De ő nem talált örömet a kiabálásban.
Nagyhangzú, emberszerető elméletek helyett
határtalan jótékonyág által igyekezett kintott
szívén könnyíteni.

Sempály határozatlan, a sötétben tapoga-
tódzó modora ma szörnyen elidegenítette.

— Hogy lehet egyszerre oly gyöngéden

érezni és oly kevés kedélyvel birni? — gon-
dolá magában. — Lényegében mégis csak a
legönzöbber ember, mivel eddig találkozottam, tető-
től talpig érzelmejhátság s éppen csak annyi
szíve van, amennyi a saját mulatságára szükséges!

III.

A Zinka és Sempály közt függőben lévő
fogadás, akkor délután nem döntött el Sem-
pály nem ment a palatinusra s az utolsó perc-
ben pár kimentő szót küldött Zinkának. Truyn
szavai, bár nem akarta magának bevallani, mégis
igen mély benyomást tettek reá. Bármennyire
irtózott tőle, még sem maradt más hátra a szá-
mára, minthogy a helyzetnek komolyan szeme
közé nézzen.

Athelyeztetni magát, római kellemesen
játszi, kényelmes szokáskival végleg törni — ez
a gondolat elviselhetetlen volt reá nézve. Ugy
érezte magát, mintha édesen álmódzva, szuny-
nyadott volna, s valaki hivatlenül, durva kézzel
felrázta volna álmából. Nem volt, határozottan
nem volt kedve felébredni s a gyönyörtelt álmo-
kat félbeszakítani. Hát valóban nem maradt más
ut a számára? — Igaz, Truyn még egy másik
lehetőséget mutatott neki — ha meg lett volna
hozzá a szükséges erélye, a kétes, édes álmot
elragadó, életgazdag valósággá varázsolhatta
volna. Egész lénye, mintegy örült ittasságban
megrendült, midőn e gondolat csábitólag kör-
nyezte szívet.

Nem volt többé a »bolondságok« korában,
amidőn hirhadt koristánékat az erkölcs útjára
remélünk terelhetni, vagy nővérünk nevelőnő-
ját akarjuk elvenni, ki nálunk tizenöt évvel
idősebb. Ha Zinkávali egybekelésének lehető-
ségét egyáltalán a lehetőknek látkörébe vonta,
azért történt, mert érezte és tudta, hogy iránta
való érzése nem muló szeszély, hanem lényé-
nek legmélyén gyökeret vert szenvedély. A világ
minden élvezete nyitva állt előtte és ő megunt.
Az, mi a környezetéhez tartozó ifjuságnak amaz
izgalom-mennyiséget szolgáltatva, mely szüksé-
ges arra, hogy az életet érdekesnek találjuk,
rendkívül subtilis természetét csupán undorral
töltte el. Már több év óta szörnyen üresnek ta-
lálta életét — ekkor váratlanul megismerkedett
Zinkával . . .

Ugy érzé, mintha egyszerre a legbájosabb
tavaszi szellemek vonulnának át sivar, hideg
lelkén, mindenféle csodás virágokat fakasztva
ott s ezer bájos tréfát üzve vele. Gyönyörrel
kezdé ismét, tapasztalni »a tétel édes fájdalmát.«
És most, saját jószántából halálra ítélje ezt az
egész boldogító, illatos tavaszt!

— Megszakítani vele a vele való érint-
kezést, áthelyeztetni magamat, nem — ezerszer
nem, ezt nem tehetem, nem akarom tenni! —
mormolá haraggal, mindig újra e kérdésen té-
pelődve, — mi köze hozzá Truynnak, — ki ő,
hogy joga legyen velem ekképp rendelkezni?
— kiáltá bosszusan.

Midőn azonban elhatározta, hogy minden
a réginel marad, hogy egyszerűen tovább fog
sütkérezni Zinka mosolyában, vágy és kívánság
nélkül, ugy, mint eddig fogja élni nyájassá-
gát és szépségét — akkor furcsa, félős érzés
szállta meg. Tudta, hogy erre nem képes többé.
Eddig némán élvező szíve most beszélni, kö-
vetelni megtanult. Ily üres szemfényvesztést
megnyugtatót akarni, annyi volt, mint meg-
kísérteni, nem oltható-e egy szörnyű és emész-
tő szomjuság, a rózsakelyhében fénylő harmat-
cseppel.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

T. munkatársainkat felkérjük, sors-
kedjenek a husvétii mellékletre szánt dolgoza-
ikat mielőbb beküldeni.

M. (Vác.) Jönni fog, mihelyt a közlekedés
rendőn rákerithetjük a sört. Jóizt dolga.

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUOSKIOS GYULA.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége Kolozsvárt.

9911—II. 908. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a magyar királyi államvasutak székelykocsárd- marosvásárhelyi vonalának 77—79 sz. szelvényei között az Aranyos folyón építendő egyvágányú vasuti hid hidfői és középpillérei megépítéséhez szükséges alapozási és falazási munkák végre hajítására.

A tervek, a költségvetés, az ajánlati minta az esetleg elrendelendő munkák egységárjegyzéke és a szerződés tervezete, valamint a munkák végrehajtásához szükséges feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége pályafentartási és építési osztályánál (Bocskay-tér 4. sz. II. emelet 52. sz.) valamint a nagyenyedi osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlatlathoz szükséges nyomtatványok díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatot valamint a hozzátartozó mellékleteket szabályszerű okmánybéllyel kell ellátni, az ajánlatot és mellékleteit két tanu előttemzése mellett alá kell írni és az ajánlatot a mellékleteivel pecséttel ellátott fonállal kell összefűzni.

A szabályszerűen kiállított ajánlatot és mellékleteit pecséttel lezárt sárvényben borítékban kell elhelyezni és legkésőbb 1908. évi május hó 2-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének titkárságánál közvetlenül, vagy posta útján beküldeni.

Az ajánlat borítékát következő felírással kell ellátni:

Ajánlat a 9911—908. II. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt munkákra.

Ajánlattevő köteles bányapénz gyanánt az általa ajánlott végösszeg 5 százalékát készpénzben vagy biztosítékképpen értékpapírokban, hivatkozással a jelen hirdetés számára legkésőbb az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi május hó 1-én délután 1 óráig a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségének gyűjtőpénztárába (Bocskay-tér 4. sz. földszint) letenni.

A bányapénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírokat a budapesti áru és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de a névértéket meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sárvényben borítékban elhelyezett és az összes munkákra tett ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Bányapénz nélkül, vagy elkésve benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előírt módon tesznek, vagy amelyekből valamely melléklet hiányzik, nem vesszük figyelembe.

A beérkezett ajánlatokat 1908. évi május hó 2-án déli 12 órakor a titkárságnál fogjuk felbontani, a mikor az ajánlattevők, vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett 1908. évi május hó 6 ig történik döntés és ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Olyan ajánlattevők, kik a szóban forgó ipari munkát teljesítésére törvényes képesséssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ily ipari képesséssel bíró megbízottat megnevezni.

Az ajánlattevők, vagy megbízottjának ipari képességre és cégbejegyzésre vonatkozó adatait az ajánlatban felemlítendő és igazolandók.

Az ajánlattevők, kik a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetőségével ezideig üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg elölte ismeretlenek, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, a melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Alólirott üzletvezetőség fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1908. évi április hó.

Az üzletvezetőség.

Magy. kir. államvasutak.

27200—908. C. III. a. sz.

Hirdetmény.

A somogyvármegyei h. é. vasutakon új személydijszabás életbe léptetése.

A somogyvármegyei egyesült h. é. vasutakon f. é. június hó 1-én új személydijszabás lép életbe, mely által a menetdíjak részben le szállíthatnak, részben felemelteknek.

Az új személydijszabás, mely által a kaposvár—bárcsi h. é. vasuton a megnyitás napján, a Balaton—Szent György—Somogy—Szobbi és a Semogy—Szobbi—Bárcsi h. é. vasuton 1903 évi február hó 1-én életbelépett személydijszabás érvényen kívül helyeztetik, — a magyar királyi államvasutak díjszabási elárúsító irodájában (Budapest, VI. Csengeri-utca 33. szám II. em.) 20 filléért kapható.

Budapest, 1908. március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

LEGRÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB

nyaralási vállalat

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fővárosi mintára berendezett **molykár elleni megóvó és biztosító vállalatunkra.**

Elfogadjunk nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme árukat, függönyöket szőnyegetek stb. azokat saját műhelyünkben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatjuk vissza, kívánatra azokért házhöz küldünk; az üzlet és raktár tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés partfogását kérve, kiváló tisztelettel

Zboray Gyula és Társa

szücs üzlete, Fő-utca 7. sz.

Gépjavitó műhely

NAGYVÁRAD

Hattyu- és Vitéz-utcák sarkán.

Teljesen korszerűen, legújabb gépekkel felszerelve és villanyerőre berendezve. Készítik, javítják és szerelik mindennemű **gazdasági gépet, modern berendezéseket, gőzgépeket.** Elvállalom **nyomdai gépek** javítását is felelősség mellett.

A nagyérdemű közönség tömeges partfogását kéri:

Schmidt Frigyes.

Szerencsés

összetétele

és a felhasznált borok gondos megválogatása eredményezi általánosan elismert kitűnő minőségét.

Kapható minden elsőrangú **fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.**

Kelemen Béla

könyvkötészete

NAGYVÁRAD,
Nagypiac-tér,

(Andrényi-palota.)

3701—908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1908. évi év folyamán hat időszaki tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május hó 4—24. földmives kisgazdák; június hó 1—14. erdőőrök; június hó 16—28. jelkészek; július hó 2—22. és július hó 25-től augusztus 15. ig néptanítók végre augusztus 18—31-ig nők számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhésztudás elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják.

Minden tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtanul részeseülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják, s a m. kir. államvasutaknak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakaszai között levő valamelyik állomásáról jönnek, személy és vegyes vonatok III. kocsiosztályában érvényes félúru menetjegy váltására jogosító igazolványt küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtérítettetni.

Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel.

A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat, amelyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez címezve, föltetes hatóságuk útján a földmivesek és más foglalkozásnak pedig községük előljáróságának ajánlásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal előbb nyújtsák be.

Rimler Károly
polgármester.

A nagy bőjt alkalmára

beszereztük a legizletesebb bőjti eledeleket, u. m. angolna, pisztráng, mindennemű sardíniák, hollandi sós, kelettengeri tejes, bismark, császár és fileé heringek, rák, ajóka, ajókaagyúrú, oroszhal — ementhali, kárpáti, gróji, trappista, Romatour, Imperial, pármái sajtok. — Valódi liptói túró, székely tömlő túró. — Tea-vaj. Legfinomabb és tisztánkezelt enni való olajok — borecet. Asztali és csemegeborok, pezsgők, cognac, kis üstön főtt magyar és lengyel pálinkák, likőrök friss és aszalt főzélékek, gyümölcsök

Tisztelettel:

MEZEI JÁNOS ÉS TÁRSA

fűszer csemege kereskedése N.-Váradi, Szt. László-tér.

Telephon: 249.

Ép most jelent meg:

A sztrájk büntetése.

Irta

ÁGOSTON PÉTER.

Ára 1 korona.

Kapható:

Sebő Imre könyvkereskedésében
Nagyváradon.

IFJABB WALLA JÓZSEF

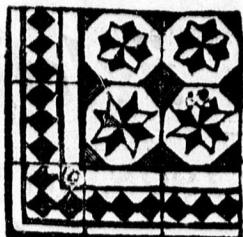
MOZAIK-CEMENTÁRU- ÉS MŰKŐ-GYÁRA.

— ÉPÍTÉSI ANYAGOK RAKTÁRA. —

TELEFON 76-36. BUDAPEST. TELEFON 76-36.

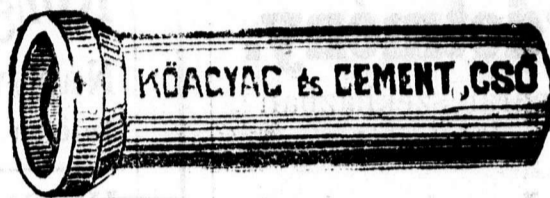
I R O D A:

VII., ROTTENBILLER-UTCA 15. SZÁM.

Márvány mozaik lapok
Mintázott cementlapok
Karmantus betonesővek
Különbféle műkő-munkák
Grait terazzo
Beton-munkák
Csatornázások
Falburkolások

Mettlachi lapok
Kerámít és klinkerlapok
Fayence-lapok
Kelheimi lapok
Terrakotta áruk
Kőgyagesővek
Chamotte téglák és agyag
Portland és románcement.

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb. stb

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

V., VÁCI-KÖRUT 32.

Élő virágokból:

menyasszonyi és mindenféle alkalmi csokrok, ünnepi koszorúk, gyászkoszorúk, felirattal vagy anélkül, ficuslevél és pálmalombokból,

ugyszintén gyászszelepek, szívkeresztek, horgony kereszték stb egészen frissen levágott virágokból kaphatók.

Csokrok menyasszonyi, koszoruleányi, bálai vagy bármily alkalomra, szép berlini papírtartóval 1—3 frtig.

Csokrok atlasztartóval 3 frt 50, krtól 6 frtig, selyemtartókban rózsák és kaméliák 8 frttól 12 frtig, ami ezelőtt 15—20 frtba került.

Csokrok a legfinomabb mintájúak, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 frtig, ami ezelőtt 40—50 frtba került.

Gyászkoszorúk igen szép, tartós zöld és szép virágokkal diszitve 1—3 frtig.

Babérkoszorúk ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból diszitve 2 forinttól 10 forintig.

Kiváló tisztelettel

Farkas József,

a váradvelencei műkertész és rózsatelep tulajdonosa

Nagyváradon.

Kivánatra részletes faj- és árjegyzéket mindennemű kertészeti cikkek-ből ingyen és bérmentve küldök, vidéki rendeléseknél kérem a pontos címet, valamint a rendelmény postán vagy vasuton szállíttassék. Rendelésnél előleg nem szükséges, a küldemények utánvétellel küldetnek.

A Biharmegyei Takarékpénztár
zálogháza
é hó 21-én
árverést
tart.

Kéretnek a felek a zálogjegyek rendezésére.

Hirdetmény.
A kamarai székházban
a souterrain
helyiség
az I. és II. minden órán, a III-ik
a folyó évi május hó 1-re
kiadó.
Értekezni lehet a kamarai titkári hivatalban.

Valódi brünni szövetek
Az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszú teljes fűrészes (Kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona 1 szelvény 10 korona 1 szelvény 12 korona 1 szelvény 15 korona 1 szelvény 17 korona 1 szelvény 18 korona 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K.-ért, színtűgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkangart stb. stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.
Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.
Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Nagyváradai sör.
Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az ujonnan gyártott
márciusi söreim
most kerülnek forgalomba. Valóban finom kellemes ízű sörök megfelelők a legkényesebb izlésnek. A márciusi sörök már 65 idők óta a sörértők kedvence és gyártmányom e tekintetben versenyez a legelsőrendű minőségekkel. Ez alkalommal ajánlom SZT. LÁSZLÓ MALATASÖRÖMET, mely a világhírű bajor sörök mintájára készült. Söreim kaphatók eredeti gyári töltésben minden kereskedésben. A n. é. közönséget kérem ezen helyi gyártmányu söreimet, melyek a legelsőrendű gyártmányokkal versenyképes előnyben részesíteni annál is inkább, mert az jutányosan beszerezhető és nem fizet annál reklám címetek drága pénzen.
Kitünő tisztelettel
KRAUSZ BÉLA.

A nagypiaci 60. számú házban egy sarok
üzlethelyiség
1908. évi május hó 1-től kiadó.
Értekezhetni a Polgári takarékpénztár részvénytársaságnál.

Közgazdasági Bank r. t.
Nagyváradon, Teleky-u. 10.
Telefon 742. Telefon 742

Hitelt nyújt váltóra, folyószámlára, értékpapírra, betáblázás mellett ingatlanokra.
Elfogad betéteket
5%
kamatozás mellett a betét napjától számítva. (Betét kamat-adót a r. t. viseli.)

Takarékosság előmozdítása céljából forgalomba hozta Selfmen-féle takarékperselyeit, melyek már is nagy népszerűségnek örvendenek. Ily perselyek 6 korona betét lefizetése ellenében a pénztárnál kaphatók.
Intézetünk elvállalta hazánk egyik legtekintélyesebb életbiztosító intézetének: a Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet, mint szövetkezet vezérképviselőt.
Cheque számla szám 21.261.
tisztelettel:
Közgazdasági bank részvénytársaság.

Tátray Sándor
vasöntő, épület és műlakatos műhelye

Elvállal épületvasalást, vízvezeték berendezést villanyvilágítást, closet- és fürdőszoba-főszelést, épület és sárcs készítést
valamint vasöntést, eszterga munkát, gyalulást, gőzkazán és mindennemű gépek javítását, gépalkatrészek, fémperselyek, csapágyak, transmissiók öntését és megmunkálását gyorsan és jutányos áron.

Nagyváradon.
Teleky-utca 35. sz. a.

Szőlő-oltványokat
szállít, fajtiszta ságáért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek
és legmegbízhatóbbnak ismert:
Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep.
Tulajdonos: **Caspári Frigyes,**
Medgyes 28. sz. (Nagyküküllő-megye.)
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.
A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagyszében) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszhető jelzálogkölcsonöket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 1/2, 32, 35, 40, 41, 44 1/2 50 évi törlesztésre.
Kölcsönkérvényeket elfogad: **Breitenstein Frigyes, Bethlen-utca 9,** ki egy-szersmind bővebb felvilágosítást is nyújt.

Uj üzlet! Uj üzlet!
Lukács Nándor
butor-raktára
műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.
Állandó raktár: háló, ebédlő- uri szoba és szalon berendezések, mindennemű modern styl szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok rendkívül nagy választékban. 210
Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen

Uj fényképészeti és festészeti műterem
Nagyváradon.
LEMBERT EDE
fényképészeti és festészeti műterme
mely a modern kor kívánalmainak megfelelően teljesen ujonnan épült Rákóczi-ut 8. szám a. (Fő-u. Györffi-ház) megnyílt.
Műtermében készít:
Platin képeket
Aquarelleket
Olajfestményeket
és régi képek után új másolatokat.
Elsőrangú kivitel!

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Saját érdeke

minden hölgynek, hogy

tavaszi ujdonságainkat

női ruhaszövetek, selymek, delinek és mosóárukban, ugyszintén tavaszi női felöltők és taft kabátokban megtekintse.

Szebbet, jobbat, divatosabbat

sehol olcsóbban nem kap

mint nálunk.

Két nagy csődtömegből

került 2500 méter gyapju delin à 50 kr., valódi Koechlin-féle levartimok à 42 kr., **1000 méter csikos tavaszi kelme 75 krajcártól, 1650 méter szines és fekete taft 1 frt 20 kr.-ért, 120 széles taft fihr és liberty selyem még nem létezett olcsó ár 2 frt 88 kr.**

Struc boák, selyem alsók, japán övek

27 százalékkal olcsóbb mint bárhol.

Vászon és asztalneműekben

a régi elismert **szolid minőségek és árak.**

Nagybecsü pártfogást kérjük:

Wallerstein

Fülöp Fiai

Bémer-tér, Pannonia mellett

!! Kedvező fizetési feltételek !!

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET FELÜLMUL.
KELLEMEK, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS,
RENDRIVÜL ÜDITŐ ASZTALI VIZ.
ORVOSILAG AJÁNLVA. ORVOSILAG AJÁNLVA.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé-
dence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak
és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának
bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Hirdetések

felvételnek

a

Tiszántul

kiadóhivatalában.

T. c.

Szives figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek minden néven neve-
zendő **régi kályhák átalakítási munkálatát**, valamint az ismert szab.
„**REFORM**“ fatüzelésre alakítandó kályhát, legcé-
szerűbben a tavasz mentén eszközöltetni.
Megjegyzésül felhozzuk, hogy a legegészségesebb és legtisztább ott-
hont csakis az ismert szab. „**REFORM**“ fatüzeléses kályhák szolgáltatják.

Kiváló tisztelettel

180 1-10

HARDMUTH L. és C.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 6. sz.

Olcsó bevásárlási forrás!!

ÜVEG- és PORCELLÁN árukban SZICHTA TIVADAR üvegkereskedésében

KOSSUTH-UTCA 2. szám (volt Blum-féle üzlet.)

Nagy raktár asztali, teás, kávé és mindennemű **üveggészletek-**
ben, függő- és asztali lámpákban. Különböző **disztárgyak** és **alpacca**
evőeszközökben. Elvállaltatnak **képek keretezésre** és minden más
üveges munkák olcsó árban. — Csődtömegetől átvett áruk minden
elfogadható árban. **Nagy raktár táblaüvegben.**

ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán
A közös katonai jótékony célokra szánt

XXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.390
nyereményt tartalmaz készpénzben 513.580 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatlanul 1908. május 14-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a,
továbbá a lottógyűjtőkben, dohánytözsdekben, adó-, posta-távirda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb.
kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Hirdetmény.

A Nagyváradi Takarékpénztár r. t. igazgatósága közhírré teszi, hogy az elmúlt évben eszközölt új részvény kibocsátásánál az elővételre be nem jelentett **7 darab új részvény** a Mezey Mihály kir. közjegyző ur közbejöttével **f. április hó 29-én** szerdán délután fél 4 órakor a Nagyváradi takarékpénztár üzlethelyiségében megtartandó nyilvános árverésen fog eladatni.

Az árverési feltételek az árverést megelőzőleg 2 nappal, a takarékpénztár üzlethelyiségében megtekinthetők.

Nagyvárad, 1908 április 10.

A »Nagyvárad Takarékpénztár« igazgatósága.

Új butor nagyraktár!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy saját

kárpitos, asztalos, esztergályos műhelyünket és bútortelepünket kibővítettük és azt a mai naptól kezdve

Pelleyné és Schmidt

bejegyzett cég alatt fogjuk tovább vezetni. Minden törekvésünk oda irányul, hogy a legkényesebb izlésnek is eleget tegyünk. Araink igen szolidak. Szilárd munkánk és pontos kiszolgálásunkért több oldalról már is elismerésben részesültünk. Allami hivatalnokok és katonatiszt uraknak igen előnyös árt számítunk.

A n. é. vevőközönség szives partfogását kéri

Pelleyné és Schmidt

NAGYVÁRADON, Teleky-utca 24. sz.

Legjobbak a Moskovits czipők.
Kossuth-utca 5.

24

Fröhlich János

hentes- és mészáros üzlete

Rákóczi-ut (Rimánóczy palota.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy igen tisztelt vevőim kényelmére számos oldalról megayilatkozott óhaj következtében üzletembe a

marhahúst

is bevezettem, s azt **folyó év február 1-től kezdve** szintén árusítom. — A n. é. közönség további szives támogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Fröhlich János.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!
Legjobb szépítőszert a

Földes-féle MARGIT CRÈME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kísímitja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvív 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Kapható Nagyváradon: Bleier József, Gross Sándor, Heringh Sándor, Leszner Alfréd, Molnár Lajos, Nyíri György, Rozvány György, Vadászdrog., Berger illatsz

Páratlan és csodás hatása.

Óvakodjunk utáztatoktól.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE